

PRIČE IZ ŽIVOTA NOVIH AMERIČKIH MUSLIMANA

Imtaz Ahmad

U ime Allaha Milostivog Samilosnog

Uvod

U Americi sam boravio 26 godina i imao sam čast da, bilo na ličnoj ili porodičnoj osnovi, budem u kontaktu sa velikim brojem američkih muslimana. Bilo je to nadahnjujuće iskustvo koje je znatno učvrstilo moje vjerovanje. Priznajem da sam, kao i većina muslimanskih imigranata u SAD-u, postao znatno dosljedniji u prakticiranju islama u Americi nego što sam to činio u svojoj domovini. Veliki udjel u tome imali su upravo ovi novi muslimani, koji su u poznavanju islama i njegovom prakticiranju bili superiorni u odnosu na mene. Molim Uzvišenog da mi pomogne da dostignem njihov nivo.

Većina muslimana koje ću spomenuti su samo prosječni članovi muslimanske zajednice Sjeverne Amerike. Nakon čitanja ispovijesti o njima, primijet ćete, ili je to bar slučaj sa mnom, koliko su oni uspjeli promijeniti svoj način života, ali i uticati na one oko sebe. Takvim lokalnim herojima se, bez sumnje, treba odati počast. Ustvari, upravo ove pozitivne promjene

koje se događaju u samim korjenima američkog društva zadivljuju i donekle alarmiraju druge religijske skupine koje postoje u tom dijelu svijeta. Zaista, nikoga ne ostavlja ravnodušnim primjer najokrutnijeg zatvorenika, koji, nakon što u zatvoru primi islam, postaje lojalni stanovnik i mirni komšija.

Ovi novi američki muslimani se mogu sresti na svakom ćosku američkih gradova. Oni su pravi svjetionici za u islamu rođene ili *tradicionalne* muslimane. Oni svojim zadivljujućim osobinama neprimjetno iz dana u dan sve više krase američko društvo .

Za vrijeme moga angažmana na odsjeku za matematiku u jednoj američkoj srednjoj skoli, imao sam radnu kolegicu koju sam posebno cijenio. Zvala se Cindy i bila je jevrejka. Predavati u srednjoj skoli je veoma zahtjevan posao, koji sve profesore ostavlja premorenim. Svi profesori odsjeka za matematiku su zato na kraju svakog semestra imali zajednički ručak na kome su se, na neki način, pokušavali odmoriti. Ovaj događaj smo u šali nazivali *procesom odmotavanja*. Hranu smo sami pripremali u prostorijama odsjeka. Ja sam imao običaj kuhati supu koja se posebno sviđala mojim kolegama.

Bilješka prevodioca

Knjiga *Priče iz života novih američkih muslimana* je pisana perom čovjeka koji je bio svjedok događaja i prijatelj ličnosti o kojima piše.

On jednostavnim jezikom otvara vrata u nepoznat svijet kompleksnog američkog društva; svijet novih američkih muslimana. Svojom nepristranošću i objektivnošću on iznosi sve pozitivne i ohrabrujuće činjenice kad je ova rastuća populacija u pitanju. Ali, u isto vrijeme, on ne zanemaruje probleme sa kojima se susreću gotovo svi islamski konvertiti, čime nam kompletira sliku o stanju naše američke braće, koji su, i pored velike geografske udaljenosti i kulturne posebnosti, dio našeg ummeta.

Na jednom od ovih susreta, predložio sam da idući put donesem meso. Svi su sa zadovoljstvom prihvatili prijedlog.

U toku sljedećeg ručka sam upitao Cindy: «Nije li ti drago što sam ja donio meso koje je i tebi i meni dozvoljeno?» Odgovorila mi je: “Gospodine Ahmede, slab sam ja židov. Ja čak jedem svinjetinu». Promijenio sam temu kako ne bih upao u neprijatnu situaciju, a nas dvoje smo imali zajedničku temu o kojoj smo često razgovarali. Naime, s obzirom da smo oboje bili ovlašteni trgovci nekretninama, imali smo običaj razmjenjivati dojmove o kretanju na tržištu. Ona je radila u posredništvu za trgovinu nekretninama koje je posjedovao njen muž. Rekla mi je da je, s obzirom da joj muž radi kao pukovnik u *Pentagonu*, prinudena voditi najveći dio poslova. Pitao sam: «Cindy, kako to da te ne vidam da radiš noćnu smjenu kad se u školi odvijaju vannastavne aktivnosti?» Odgovorila mi je sa neobičnim ponosom: “Uprava škole me ne može natjerati da sudjelujem u tim aktivnostima, jer sam u tom periodu prinuđena tri puta sedmično voditi svoju djecu, kao i djecu svojih komšija, u židovsku školu. A tu su još i redovne molitve kojima moramo prisustvovati. Znae ja sam još prije nekoliko godina preuzela na sebe da ću to dobrovoljno raditi”. To me začudilo. Pomislio sam: Ova mlada žena radi puno radno vrijeme kao profesor, do radnog mjesta se mora voziti četrdeset pet minuta u jednom pravcu, radi u slobodnom vremenu kao trgovac nekretninama, ima svoje ustaljene porodične i društvene obaveze i, pored svega toga, nalazi vremena i volje da radi kao volonter za židovsku školu. I, da čudo bude veće, uz sve to, sebe naziva slabim židovom. Počeo sam se sve više zapitkivati o vlastitom angazmanu, ako je uopće postojao, ali i angazmanu mnogih oko mene koji sebe smatraju dobrim muslimanima. Zahvaljujem se, prije svega, Uzvišenom Allahu, Koji je dao da izvučem pouku iz ovog iskustva. Zatim se zahvaljujem svojoj supruzi dr. Sofiji Ahmad, koja mi je na sve moguće načine pomagala u mojim kasnijim aktivnostima i koja me usmjeravala svojim korisnim savjetima, uprkos mnogim mojim nedostacima. Također se zahvaljujem dr. G. A. Sabzwari sa *Ummu-l-Kura* univerziteta u Mekki, bratu Saadatu Ali Chughtai, sestri Umm Yahya i Atharu Sirajuddinu, koji su

mi pomogli da ovo svoje iskustvo podijelim sa drugima. Molim Uzvišenog Allaha da primi naš skromni trud. Amin!

James Ali Abiba

Imao sam priliku predavati matematiku učenicima od 9. do 12. razreda u *Fort Meade High School* u Merylandu. Svaki dan sam morao održati pet nastavnih sati u različitim razredima, koji su u prosjeku brojali po 40 učenika. James Abiba nije bio niti u jednom od tih razreda, ali je i, pored toga, posredstvom jednog učenika tražio da stupi u kontakt sa mnom. Ja sam rado pristao. Još pri prvom susretu mi je postavio nekoliko osnovnih pitanja o islamu, na koja sam mu ukratko odgovorio. Kasnije je dolazio sa sve više pitanja i ja sam ga upitao: “Jesu li su ovo pitanja iz tvoje nastave društvenih nauka?”. Odgovorio je negativno, dodajući da je, u školskoj biblioteci čitao knjigu o islamu koja ga je zainteresirala za islam. U tom momentu sam mu morao reći nešto više o konfliktu između religije i države te o tome kako državna škola i nije baš najbolje mjesto za ovako detaljan razgovor. Pozvao sam ga da nešto prezalogajimo u jednom od obližnjih restorana, gdje smo vodili vrlo pozitivan i prijateljski razgovor. James je tada imao samo šesnaest godina. Kroz glavu mi je prolazilo hiljadu misli. James je samo tinejdžer i njegovi roditelji bi mi najvjerojatnije mogli praviti probleme. Uz to, *Fort Meade* je vojna baza koja se nalazi uz samu *National Security Agency* (Služba nacionalne sigurnosti). Pitao sam se bi li bi me to i uolikoj mjeri moglo dovesti u neugodnu situaciju. Svemu sam trebao dodati i to da je Jamesov otac bio zaposlen u Službi nacionalne sigurnosti. I pored svega, mi smo se jos nekoliko puta sreli u obližnjim restoranima brze hrane.

Ti susreti su bili otvoreni i produktivni. James je izrazio želju da vidi mjesto na kome muslimani obavljaju molitvu. Pokazao sam mu staru kuću koju su muslimani iz obližnjeg grada *Laurela* koristili kao džamiju. Nakon toga sam mu praktično pokazao kako se obavlja namaz, odnosno kako se muslimani mole. Bio je zadivljen jednostavnošću namaza i direktnom komunikacijom između Svemogućeg Stvoritelja

i čovjeka. Ubrzo je James izrazio želju da pređe na islam. Pojasnio sam mu da je postupak veoma jednostavan. Pokušao mu objasniti šta bi značio ponovni povratak u nevjerstvo i koliko je to velik prestup kod Uzvišenog Allaha, a zatim sam mu predložio da se potruži da još više sazna o islamu.

Za nekoliko dana je ponovo došao i insistirao na prelasku na islam, što je, hvala Allahu, i učinio. Tada su pred nas obojicu iskršli novi izazovi. Ja sam imao posao koji nisam mogao napuštati, a uz to sam svake nedjelje dolazio po njega da bismo zajedno išli na ikindiju. Dok smo zajedno bili u džamiji, podučavao sam ga arapskom pismu, kojim je, uz Allahovu pomoć, vrlo brzo ovladao. S obzirom da se ranije bavio pjevanjem, James je bio odlučan da nauči ezan. Ubrzo je postao mujezin džamije i postepeno počeo učiti Kur'an na arapskom.

Kad sam jednoga dana otišao do njegove kuće da bismo autom otišli do džamije, bio sam iznenađen – vidio sam ga od glave do pete odjevenog u saudijsku nošnju. To me šokiralo. Posebno nakon što sam načuo da moji učenici, njihovi roditelji i prijatelji već tiho pričaju o mojim ustaljenim posjetama Jamesovoj kući. Rekao sam mu: “Ne moraš privlačiti pažnju na sebe. Dozvoljeno ti je da obavljaš namaz i u američkoj odjeći”. On mi je odgovorio: “Brate Ahmade, tvoj iman je slab”. Pitao sam ga: “Smeta li tvojim roditeljima tvoj novi stil odijevanja?” Rekao je: “Ne, oni imaju puno razumijevanje. Moja majka mi čak svaki dan priprema halal hranu”. To me je malo smirilo i utješilo.

Jednoga dana, dok je još uvijek bio u srednjoj školi, prišao mi je i izrazio želju da promijeni svoje ime u neko muslimansko. Oprezno sam mu pokušao skrenuti pažnju na to da bi sa starim imenom mogao znatno lakše komunicirati sa svojim kolegama i time im pokušati objasniti islamske vrijednosti. James je ponovo odgovorio: “Brate Ahmade, tvoj iman je slab”.

Od tada je njegovo ime James Ali Abiba. Nakon što je završio srednju skolu, James se dao u potragu za ljetnim poslom kako bi mogao pokriti troškove svoga studiranja na koledžu. Moja žena mu je omogućila da radi na recepciji u njenoj klinici. Njena klinika je bila nova i zato

nije bila pretrpana, tako da je James imao dosta vremena za čitanje islamske literature. Svaki bajram je provodio sa mojom porodicom.

Jedne godine mi je Uzvišeni Allah ukazao priliku da za vrijeme ramazana posjetim Mekku. Bilo je to prvi put da sam proveo cijeli mjesec posta u Mekki i Medini. Čak sam proveo Bajram u Mekki. Brinuo sam se za Jamesa. Po mome povratku u SAD, odmah sam se počeo, kod prve braće koju sam sreo, raspitivati o tome kako je James. Sa mnogo entuzijazma, svi su me obavijestili o tome kako je čitav ramazan sudjelovao u mnogobrojnim aktivnostima te da je čak zadnjih deset dana proveo u itikafu. Svi su jednoglasno isticali istu konstataciju: “*On je uvijek ispred nas u prakticanju islama*”. James je bio toliko ponizan i iskren da mi nikad nije spomenuo to da je za vrijeme moga odsustva bio u itikafu. Molim Uzvišenog da primi njegovu iskrenu pokornost!

Upisao se na koledž i apsolvirao na historiji islama. Za vrijeme svoga studija je postao poznati lider Muslimanske studentske asosijacije na Univerzitetu *Collage Park* u Marylandu. Oženio se muslimankom iz Indije i oboje predaju u islamskoj školi, *Universal Islamic School* u Chicagu. Posljednji put sam ga sreo na kongresu koji je organizirala asosijacija *ISNA*. Bio je u nekoj posebnoj odjeći, sa velikim zelenim turbanom na glavi. Upitao sam ga: “Šta je sad ovo?” Rekao je: “*Gospodine Ahmede, molim te nemoj da pričamo o tome*”. Očigledno se pridružio nekoj od zikr-skupina.

Kathy

Napustio sam mjesto predsjednika odsjeka za matematiku u srednjoj školi u Marylandu i prešao na poziciju predsjednika Islamske škole u Seattleu. Kathy je radila u toj školi kao sekretarica direktora, ali je bila i više nego aktivna u tamošnjoj muslimanskoj zajednici. Islam je primila na sebi svojstven način. Ovako je ona ispričala svoju životnu priču:

«Sjećam se da sam, dok sam još bila učenica osnovne škole, sa mamom posjetila gradsku biblioteku. Zaposleni u biblioteci nikad nisu bacali duplikate knjiga, ni one knjige koje im nisu bile potrebne. Takve knjige su prodavali za

sitniš. Toga dana sam za nekoliko centata kupila jednu od tih knjiga. Ta knjiga je, s obzirom da sam je ja kupila, bila moje lično vlasništvo i zato sam je držala u svojoj sobi.

Moj svakodnevni život se nastavio. Završila sam osnovnu, nešto kasnije i srednju školu i imala sam sreću da se upišem na koledž. Studirala sam društvene, a ne prirodne nauke (op. pr. – dva smjera u američkom sistemu visokog obrazovanja).

Moja specijalizacija je bio studij komparativnih religija. Profesori su nam davali opsežne seminarske radove iz ovih oblasti. Glavna tema je uvijek bila komparacija između kršćanstva, judaizma i islama. Niko od mojih profesora nije bio musliman. Sve sam savladavala bez poteškoća i uskoro sam apsolvirala. Kao mladi apsolvent sam počela tražiti posao. U regiji u kojoj sam živjela je bilo pravo čudo da nađe posao ko završi moj smjer. Postala sam premorena, iscrpljena i bilo mi je dosadno stalno sjediti u kući.

U toj dosadi sam nabasala na knjigu koju sam kupila prije toliko godina. Bila je prekrivena debelim slojem prašine. Prebrisala sam je. Ima nesto u ljudskoj prirodi što tjera da se cijeni ono

što je kupljeno od svoga džeparca. To je meni bilo posebno vrijedno vlasništvo. Počela sam je čitati. Bio je to prijevod Kur'ana na engleski jezik. Bilo je zadivljujuće. Što sam više čitala, sve više sam bila zainteresirana za islam. To što sam čitala je bilo potpuno drukčije od onoga što su me profesori učili na Univerzitetu. Neminovno mi se postavljalo pitanje: Je li moguće da su mi profesori lagali? Bilo kako bilo, istinske vrijednosti koje je nudio Kur'an su zadovoljavale moj razum i savjest. Rekla sam sama sebi: Ako je ovo islam, onda je to predivno. Želim postati muslimanka!

Počela sam se raspitivati o tome kako mogu postati musliman. Iznenađila sam se kad sam saznala da je proces više nego jednostavan. Napokon sam prihvatila islam, hvala Allahu. Ubrzo sam se udala za mladog Afganistanca. Sada zajedno služimo muslimanskoj zajednici i uvijek se trudimo da saradujemo sa predstavnicima zajednice. Nikad ne bismo poželjeli promijeniti svoj način života. Molimo Uzvišenog da primi ovo malo truda što ga ulažemo na Njegovom putu!»

Prijevod
Muhamed Jusić

